

ОДИТЕН ДОКЛАД НА СМЕТНАТА ПАЛАТА № 0100303922

за извършен финансов одит на консолидирания годишен финансов отчет на
община Крушари за 2021 г.

София, 2022 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

Списък на съкращенията	3
Част I. Докладване относно одита на консолидирания финансов отчет	4
Отрицателно мнение	4
База за изразяване на отрицателно мнение.....	4
Други въпроси – неодитирани предходни периоди.....	12
Правно основание за извършване на одита	12
Отговорности на ръководството за консолидирания финансов отчет.....	12
Отговорности на Сметната палата за одита на консолидирания финансов отчет.....	12
Част II. Докладване във връзка с други закони и други отговорности – други констатации при одита на консолидирания финансов отчет.....	14
Коригирани неправилни отчитания	14
Съществени недостатъци на вътрешния контрол.....	14
Приложение № 1 Опис на одитните доказателства.....	16

Списък на съкращенията

ГФО	Годишен финансов отчет
ДДС	Дирекция „Държавно съкровище“
МСВОИ	Международни стандарти на върховните одитни институции
ЗСч	Закон за счетоводството
ДР	Допълнителни разпоредби
ЗВОПС	Закон за вътрешния одит в публичния сектор
ЗПФ	Закон за публичните финанси
ОПР	Отчет за приходите и разходите
СЕС	Сметки за средства от Европейския съюз
ДСД	Други сметки и дейности
ВРБ	Второстепен разпоредител с бюджет
СУ	Средно училище
ОУ	Основно училище
ДМА	Дълготрайни материални активи
АОС	Акт за общинска собственост
СМР	Строително монтажни работи
ЗФУКПС	Закон за финансово управление и контрол в публичния сектор

**ДО
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

**ДО
ИЛХАН МЮСТЕДЖЕБ
КМЕТА НА
ОБЩИНА КРУШАРИ**

Част I. Докладване относно одита на консолидирания финансов отчет

Отрицателно мнение

Сметната палата извърши финансов одит на консолидирания годишен финансов отчет на община Крушари, състоящ се от консолидиран баланс към 31 декември 2021 г., консолидиран отчет за приходите и разходите, консолидиран отчет за касовото изпълнение на бюджета, сметките за средствата от Европейския съюз и сметките за чужди средства за годината, завършваща на тази дата, както и приложение към консолидирания финансов отчет, включително пояснения за прилаганата счетоводна политика.

Сметната палата изразява мнение, че поради значимостта на въпросите, описани в раздел *База за изразяване на отрицателно мнение* от настоящия доклад, приложеният консолидиран годишен финансов отчет не дава вярна и честна представа за консолидираното финансово състояние на община Крушари към 31 декември 2021 г. и за нейните консолидирани финансови резултати от дейността и консолидираните ѝ парични потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с приложимата обща рамка за финансово отчитане в публичния сектор, която се състои от стандартите, указанията и сметкоплана по чл. 164, ал. 1 и 3 от Закона за публичните финанси.

База за изразяване на отрицателно мнение

При одита на приложения консолидиран годишен финансов отчет Сметната палата констатира следните неправилни отчитания:

1. При проверката на извършената годишна инвентаризация в общинска администрация и ВРБ (СУ „Христо Смирненски“, с. Крушари ОУ „Васил Левски“, с. Коритен, ОУ „Отец Паисий“, с. Лозенец) е установено:

1.1. В оборотната ведомост, представена в Сметна палата и в тази, извлечената от счетоводната система, салдата по сметките за нефинансовите дълготрайни активи, които подлежат на амортизация фигурират с балансови стойности (съществуващата до момента отчетна стойност, намалена с акумулираната амортизация), вместо с отчетни стойности. Допуснатото нарушение е вследствие на съставени без основание, в края на всяка година през периода от 2017 г. до 2021 г., счетоводни записвания по дебита на сметките от група 24 „Амортизация на дълготрайни активи“ и кредита на сметките от групи 20 „Дълготрайни материални активи“, 21 „Нематериални дълготрайни активи“ и 22 „Дълготрайни активи, капитализирани в отчетна група (стопанска област) „Други сметки и дейности“ с размера на акумулираната годишната амортизация. В резултат на тези счетоводни статии в оборотната ведомост към 31.12.2021 г. сметки 2413 „Амортизация на сгради“, 2414 „Амортизация на машини, съоръжения, оборудване“, 2415 „Амортизация на транспортни средства“, 2416 „Амортизация на стопански инвентар“, 2420 „Амортизация на нематериални дълготрайни активи“,

2417 „Амортизация на инфраструктурни обекти“ са с нулеви салда. За част от сметките (2031 и 2202) отписването на акумулираната годишна амортизацията е извършено само по една от аналитичните партидите на активите осчетоводени по съответната сметката, в резултат на което партидите за тези активи са с кредитни салда.¹

Не са спазени указанията на министъра на финансите, дадени в ДДС № 05 от 2016 г.

1.2. В общинска администрация-Крушари:

1.2.1. Не е извършена инвентаризация на материални и нематериални активи на обща стойност 23 988 092 лв., представляващи 82 на сто от актива на баланса (вкл. задбалансовите активи) в т.ч. по сметки: 2010 „Прилежащи към сгради и съоръжения земи“ за 389 031 лв., 2031 „Административни сгради“ за 3 289 057 лв., 2032 „Жилищни сгради, общежития и апартаменти“ за 52 768 лв., 2038 „Почивни станции, хотели, учебни центрове, оздравителни комплекси“ за 134 209 лв., 2039 „Други сгради“ за 239 876 лв., 2051 „Леки автомобили“ за 99 686 лв., 2059 „Други транспортни средства“ за 548 149 лв., 2071 „Незавършено строителство, производство и основен ремонт“ за 203 872 лв., 2091 „Капитализирани разходи по наети/предоставени за ползване дълготрайни материални активи“ за 16 093 лв., 2101 „Програмни продукти и лицензи за програмни продукти“ за 12 162 лв., 2109 „Други нематериални дълготрайни активи“ за 11 832 лв., 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“ за 4 109 856 лв., 2202 „Инфраструктурни обекти“ за 14 867 365 лв., 9110 „Чужди дълготрайни активи“ за 14 136 лв. и на разчети на обща стойност 456 220 лв., в т. ч. по сметки 4020 „Доставчици по аванси от страната“ за 360 152 лв., 4110 „Вземания от клиенти от страната“ за 573 лв., 4261 „Вземания от подотчетни местни лица“ за 5 609 лв., 4831 „Временни депозити, гаранции и други чужди средства от местни лица за 75 214 лв., 4897 „Задължения към други кредитори - местни лица (приходно-разходни позиции) за 14 672 лв.²

1.2.2. В счетоводната система не е осигурена аналитична отчетност и не са предоставени документи и информация за крайното салдото по сметка 2010 „Прилежащи към сгради и съоръжения земи“ - 389 031 лв. и за част от салдата на сметки:³

- 2071 „Незавършено строителство, производство и основен ремонт“ - 187 152 лв. (крайно салдо в размер 203 872 лв.);

- 2202 „Инфраструктурни обекти“ - 11 056 294 лв. (крайно салдо в размер 14 867 365 лв.).

Във ведомостта по аналитични партии и в амортизационния план на сметка 2202 „Инфраструктурни обекти“ фигурират общи партии с наименование „Инфраструктурни“, „Инфраструктурни от РА“, „Инфраструктурни обекти 2019 г.“, а аналитичната партида на обект „Проект Красива България“ е с начално и крайно кредитно салдо, съответно 1 144 899 лв. и 2 225 571 лв.

На одитния екип не са предоставени документи и информация удостоверяващи салдата по сметките 2010 „Прилежащи към сгради и съоръжения земи“, 2202 „Инфраструктурни обекти“, 2071 „Незавършено строителство, производство и основен ремонт“, както и за кредитното салдо по аналитичната партида на обект „Проект Красива България“ по сметка 2202 „Инфраструктурни обекти“.

Не са спазени разпоредбите на чл.11, ал.2, във връзка с чл.3, ал.3, както и на чл.28, ал.1 от Закона за счетоводството (ЗСч) и утвърдения ред в т. 2 „Видове инвентаризация“ и 2.1. „Инвентаризация на дълготрайните активи“ от Вътрешните правила за инвентаризация на активите и пасивите в община Крушари, с които е прието редовната инвентаризация на дълготрайните активи да се извършва най-

¹ Одитно доказателство №№ 01, 12-15

² Одитно доказателство №№ 01, 16, 39

³ Одитно доказателство №№ 02, 27, 38

малко един път в годината.

Допуснатото неправилно отчитане е съществено по характер.

1.3. При извършените от одитния екип процедури с цел потвърждаване на салдата на част от сметките е установено:

1.3.1. за активите по сметка 2201 „Земни, гори и трайни насаждения“ (крайно салдо 4 109 856 лв.) - от проверените 335 броя АОС за актувани земи през периода от 2017 г. до 2021 г. на обща стойност 803 616 лв., поземлени имоти за 678 912 лв. са осчетоводени правилно, седемдесет и три поземлени имота за 117 541 лв., продадени през предходни отчетни периоди, не са отписани от сметката и седемнадесет поземлени имота на стойност 7 162 лв. са осчетоводени два пъти;⁴

Не са спазени разпоредбите на чл. 3, ал. 2, във връзка с чл. 24, ал. 1 и чл. 26, ал. 1 т. 4 от Закона за счетоводството.

С размера на допуснатото неправилно отчитане от 127 704 лв. е завишен шифър 0017 "Земни, гори и трайни насаждения" от актива на Баланса на общината.

1.3.2. прилежаща към две сгради земя на стойност 107 105 лв. е осчетоводена неправилно по сметка 2201 „Земни, гори и трайни насаждения“ в отчетна група ДСД, вместо по сметка 2010 „Прилежащи към сгради и съоръжения земи“ в отчетна група „Бюджет“;⁵

Не са спазени разпоредбите на чл. 3, ал. 2, във връзка с чл. 24, ал. 1 и чл. 26, ал. 1, т. 4 от Закона за счетоводството.

С размера на допуснатото неправилно отчитане от 107 105 лв. шифър 0017 "Земни, гори и трайни насаждения" е завишен в отчетна група ДСД и занижен в отчетна група „Бюджет“ от актива на Баланса на общината.

1.3.3. за активите по сметка 2031 „Административни сгради“ – проверени са всички АОС за административните сгради в община Крушари, при което са потвърдени твърденията за вярност - класификация и права и задължения. Одитният екип няма увереност относно отразените в отчета стойности;⁶

1.3.4. за активите по сметка 2051 „Леки автомобили“ и 2059 „Други транспортни средства“ са потвърдени твърденията за вярност съществуване, класификация и права и задължения. Одитният екип няма увереност относно отразените в отчета стойности;⁷

1.3.5. сметка 4020 „Доставчици по аванси“ - одитния екип потвърждава крайното салдо на сметката;⁸

1.3.6. за активите по сметка 2202 „Инфраструктурни обекти“ (крайно салдо 14 867 365 лв.) - проверени са първични документи на обща стойност 3 620 284 лв. за които са потвърдени твърденията за вярност класификация и права и задължения. Одитният екип няма увереност относно отразените в отчета стойности.⁹

2. В община Крушари през 2021 г. не е извършен преглед за обезценка на нефинансовите дълготрайни активи с обща балансова стойност към 31.12.2021 г. – 26 404 380 лв. Последният преглед за обезценка на активите е извършен през 2016 г. Съгласно раздел V „Оценка на активите“, т. 4 „Оценка след първоначално признаване“ от Счетоводната политика на общината определеният срок за извършване на преглед за обезценка на нефинансовите дълготрайни активи е веднъж на две години.

В общинска администрация-Крушари не е изпълнена заповед № РД-08-612 от 22.11.2021 г. на кмета за извършване на преглед за обезценка на нефинансовите дълготрайни активи към 31.12.2021 г.

⁴ Одитно доказателство №№ 02, 25 и 37

⁵ Одитно доказателство №№ 02 и 26

⁶ Одитно доказателство № 34

⁷ Одитно доказателство № 35

⁸ Одитно доказателство № 36

⁹ Одитно доказателство №№ 02, 27 и 38

Във ВРБ към общината (СУ „Христо Смирненски“, с. Крушари ОУ „Васил Левски“, с. Коритен, ОУ „Отец Паисий“, с. Лозенец) със заповеди издадени от съответните ръководители е възложен прегледа за обезценка към 31.12.2021 г. От комисиите са изготвени протоколи с мнение, че не е необходимо активите да бъдат обезценени. На одитния екип не са предоставени документи за извършени анализи/проучвания за определяне на текущата възстановима стойност и съпоставянето ѝ с балансовата стойност на активите, от които да е видно, че не се налагат корекции на отчетните стойности.¹⁰

Не са спазени указанията на министъра на финансите, дадени с т. 86 от ДДС № 7 от 2017 г., относно извършването на преглед за обезценка на нефинансовите дълготрайни активи най-малко веднъж на три години, както и на раздел V „Оценка на активите“, т. 4 „Оценка след първоначално признаване“ от Счетоводната политика на общината Крушари.

Допуснатото неправилно отчитане е съществено по характер.

3. При проверката на начислените амортизации на нефинансовите дълготрайни активи в общината Крушари е установено:

3.1. За периода от 2017 г. до 2021 г. в община Крушари амортизационните планове на амортизируемите активи са въвеждани извънсчетоводно, ръчно на таблици във формат Excel;¹¹

Не са спазени указанията на министъра на финансите, дадени в т. 64.3 от ДДС № 05 от 2016 г., съгласно което се позволява ползването на този способ само за 2017 г. и амортизационните планове следва да се въведат в счетоводен софтуер, считано от 01.01.2018 г., поради което рискът от неправилно изчисление на разходите за амортизации на нефинансовите дълготрайни активи не е минимизиран до приемливо ниво.

3.2. В общинска администрация в таблиците (формат Excel) са въведени: активи, за които не е посочена информация, относно: датата на придобиване и датата на въвеждане в експлоатация, натрупаната амортизация към началото на отчетния период; активи, за който е заложена, само отчетната стойност без да са определени други параметри за коректно изчисляване на амортизацията; активи, вписани само като наименование на актива без параметри за начисляване на амортизации;¹²

3.3. Не е разработен и утвърден индивидуален амортизационен план за всеки амортизируем актив или за групи еднородни по вид и еднакви по стойност амортизируеми активи, съгласно т.т. 48- 51 от ДДС № 05 от 2016 г. във връзка с т. 8.1 от НСС 4;¹³

3.4. Обобщеният амортизационен план на общината не съдържа колона „Инвентарен номер на актива“, съгласно т.т. 48- 51 от ДДС № 05 от 2016 г. във връзка с т. 8.3 от НСС 4;¹⁴

3.5. В общинска администрация, в амортизационния план за активите по сметка 2041 „Компютри и хардуерно оборудване“ стойностите на натрупаната амортизация към 31.12.2021 г. е по-голяма от стойността на активите въведена в колона „отчетна стойност“, което е в несъответствие с разпоредбите на т. 9, б. „д“ от ДДС № 05 от 2016 г.;¹⁵

3.6. В амортизационния план на общинска администрация, в колона „Балансова стойност към 31.12.2021 г.“ е заложена формула, която изчислява балансовата стойност

¹⁰ Одитно доказателство №№ 01, 11, 13, 17 и 18

¹¹ Одитно доказателство №№ 02 и 19

¹² Одитно доказателство №№ 02 и 19

¹³ Одитно доказателство №№ 02, 09 и 10

¹⁴ Одитно доказателство №№ 02 и 19

¹⁵ Одитно доказателство №№ 02 и 19

на активите към 31.12.2021 г., като разлика между балансовата стойност в началото на периода и годишната амортизационна квота, в несъответствие с разпоредбите на т. 9, б. „м“ от ДДС № 05 от 2016 г., а стойността на активите в колона „Отчетната стойност“ е равна на стойността на активите в колона „Балансова стойност към 01.01.2021 г.“¹⁶;

3.7. За начисляване на амортизациите на нефинансовите дълготрайни активи през 2017 г. и 2018 г. са прилагани разпоредбите на чл. 55, ал.1 от ЗКПО, с които са определени годишни данъчни амортизационни норми на активите, което е в несъответствие с разпоредбите на т. 7 от ДДС № 05 от 2016 г. В изготвените амортизационни планове в таблици формат Excel в общинска администрация в колона „Отчетна стойност“ в началото на всяка година се попълват ръчно балансовите стойности на нефинансовите дълготрайни активи получени в амортизационните планове от предходната година.¹⁷

3.8. За 2017 г. и 2018 г. не са начислявани амортизации на инфраструктурните обекти и програмните продукти.¹⁸

3.9. В общинска администрация-Крушари при съпоставяне на информацията за началните салда от ведомостта по аналитични партии и от инвентарната книга на сметките за дълготрайни активи към 31.12.2021 г. от ПП ФСД е установено, че началните салда на активите във ведомостите по аналитични партии на сметките за дълготрайни активи не съответства на началните салда на същите активи в инвентарните книги в следствие на:¹⁹

- в инвентарните книги по сметки 2031 „Административни сгради“, 2032 „Жилищни сгради, общежития и апартаменти“, 2041 „Компютри и хардуерно оборудване“, 2049 „Други машини, съоръжения, оборудване“, 2051 „Леки автомобили“, 2059 „Други транспортни средства“, 2060 „Стопански инвентар“, 2101 „Програмни продукти и лицензи за програмни продукти“, 2202 „Инфраструктурни обекти“ освен разкритите основни партии фигурират и дублирани партии със стойности, които не съответстват на стойностите за същите активи;

- с извършените подобрения общо за 2 500 993 лв. на активи осчетоводени по сметки 2031 „Административни сгради“, 2039 „Други сгради“ и 2202 „Инфраструктурни обекти“ не са коригирани отчетните стойности в амортизационните планове на ДМА. Подобренията фигурират в амортизационните планове, само като наименования и не им е начислявана амортизация;

- за придобити през 2021 г. нефинансови ДМА на обща стойност 90 950 лв. не е начислена амортизация;

- не е спазено изискването на т. 69 от ДДС № 5 от 2016 г. след въвеждането на амортизациите на НДА да не се извършва прекласификация от дълготрайни активи в материални запаси поради спад на стойността под прага на същественост. Изписаните неправилно активи са на стойност 10 997 лв.

Разликите в лева по т.3.9. са представени в табличен вид, както следва:

Сметка	Ведомост по аналитични партии - начално салдо	Инвентарна книга за дълготрайни активи - начално салдо	Разлика	Активи в амортизационен план	Подобрения на ДМА	Ново закупени
1	2	3	к.4=(к.2-к.3)	5	6	7
2031	3 370 078	9 828 893	- 6 458 815	3 370 078	36 586	
2032	56 276	118 709	- 62 433	56 276		
2038	139 044	139 044	0,00	139 044		

¹⁶ Одитно доказателство №№ 02 и 19

¹⁷ Одитно доказателство №№ 02 и 20

¹⁸ Одитно доказателство №№ 02 и 20

¹⁹ Одитно доказателство №№ 02, 19 и 21

2039	147 794	147 794	0,00	147 794	109 370	
2041	67 734	137 987	-70 253	67 734		13 472
2049	641 616	949 888	-308 272	641 616		34 501
2051	117 550	202 078	-84 528	117 550		
2059	649 509	1 202 897	-553 389	649 509		26 990
2060	211 659	398 850	-187 191	211 659		15 987
2101	16 215	43 696	-27 480	16 215		
2202	13 593 000	28 237 101	-14 644 101	13 593 000	2 355 037	

Предвид констатираното одитният екип няма увереност, относно коректното начисляване на разходите за амортизации и представянето на балансовите стойности на нефинансовите дълготрайни активи в годишния финансов отчет към 31.12.2021 г.

Не са спазени разпоредбите на чл. 24 и чл. 26, ал. 1, т. 4 от Закона за счетоводството, както и изискванията на рамката за финансово отчитане в публичния сектор за начисляване и отписване на амортизацията, във връзка с прилагането на ДДС № 05 от 2016 г.

Допуснатото неправилно отчитане е съществено по характер.

4. С Годишния финансов отчет на община Крушари не са представени: декларация, гарантираща верността и пълнотата на отчетните данни, подписана от ръководител на община Крушари и отчет за усвоените по § 10-30 „Текущ ремонт“ разходи, финансирани със средства от трансфери от централния бюджет за извършване на текущи ремонти на общински пътища, на улична мрежа и на други инфраструктурни обекти.

В представеното към ГФО Приложение (съгласно т. 1.4, букви „а“, „б“ и „в“ от Заповед № ЗМФ -1338/22.12.2015 г.) нормативно определената информация е оповестена частично. Обяснителната записка не съдържа прилаганата политика при отписване на материалните запаси, възприетите методи за амортизация на отделните групи активи, първоначалната оценка, и подхода при оценка на активите след първоначално признаване, придобиванията и отписванията на активите през периода, увеличения и намаления на балансовата стойност на вече придобити активи, счетоводната политика приета за признаване на приходите, сумата на поетите ангажименти за придобиване, стойността на дълготрайните активи чужда собственост, балансова стойност на ДМА изведени от употреба, стойността на напълно амортизирани активи, взаимоотношения между свързани лица, в т.ч. организации с нестопанска цел, видовете провизии и тяхното стойностно отражение.

Обяснителната записка е представена на хартиен носител в Сметна палата, но не е подадена в Министерство на финансите, чрез модул „Счетоводни отчети на общините“, съгласно реда на т. 39.3 от ДДС 07 от 2021 г.²⁰

Не са спазени указанията на министъра на финансите, дадени в т.т. 34.4. и 81 от ДДС № 07 от 2021 г., както и изискванията на т. 1.4 от Заповед № ЗМФ-1338 от 2015 г.

Допуснатото неправилно отчитане е съществено по характер.

5. Извършени през предходен отчетен период разходи по договор за „Рехабилитация на водопроводи в населени места от община Крушари“ в размер на 3 594 396 лв., са осчетоводени в отчетна група СЕС през 2021 г. неправилно, съответно 3 574 598 лв. по сметка 6076 „Основен ремонт на инфраструктурни обекти чрез външни доставки“ и 19 798 лв. по сметка 6029 „Други разходи за външни услуги“ и

²⁰ Одитно доказателство №№ 02, 22-24

подпараграф 10-20 „Разходи за външни услуги“, вместо по сметка 6992 „Намаление на нефинансови дълготрайни активи от други събития“.

Разходите са частично капитализирани по сметка 2202 „Инфраструктурни обекти“ в неправилна кореспонденция със сметка 7609 „Коректив за капитализирани активи в отчетна група „Други сметки и дейности“ за 1 921 151 лв., вместо със сметка 7992 „Увеличение на нефинансови дълготрайни активи от други събития“ за 3 594 396 лв. или с 1 673 245 лв. по-малко.

За обекта не са начислени амортизации за 2021 г. при наличие на основание за това.²¹

Не са спазени указанията на министъра на финансите, дадени в т. 18 на ДДС № 14 от 2013 г., относно капитализиране на разходи в отчетна група ДСД, указанията на ДДС № 05 от 2016 г. за начисляване на амортизации на нефинансови дълготрайни активи и указанията за осчетоводяване на стопанските операции по сметки в съответствие с техния характер, съгласно Сметкоплана на бюджетните организации (СБО) утвърден от министъра на финансите с ДДС № 14 от 2013 г.

С размера на неправилното отчитане от 1 673 245 лв. е занижен шифър 0015 „Инфраструктурни обекти“ от актива на баланса. Неправилното отчитане оказва влияние на шифър 0660 „Разходи за активи капитализирани в ДСД“ в отчетна група СЕС (3 574 598 лв.) и ОГ ДСД (1 921 151 лв.), на шифър 0693 „Намаление на нефинансови активи от други събития“ в отчетна група СЕС и на шифър 0793 „Увеличение на нефинансови активи от други събития“ в отчетна група ДСД от Отчета за приходите и разходите. С размера на неправилното отчитане от 19 798 лв. е завишен шифър 0602 „Разходи за външни услуги и наеми“ от ОПР и показателя „Разходи за издръжка-нефинансови позиции“ от Отчета за касово изпълнение на бюджета, сметките за средства от Европейския съюз и сметките за чужди средства.

6. Учреден особен залог върху настоящи и бъдещи приходи на общината в полза на „Инвестбанк“ АД, на стойност 450 000 лв., към 31.12.2021 г. не е осчетоводен по кредита на сметка 9233 „Обезпечени задължения по реда на особените залози“. Неусвоена част от инвестиционния кредит, в размер на 207 553 лв. не е осчетоводен по сметка 9299 „Други кредитори по условни задължения“.²²

Не е спазен счетоводния принцип за начисляване, регламентиран в чл. 26, ал. 1, т. 4 от Закона за счетоводството.

С размера на неправилните отчитания за 657 553 лв. е занижен шифър 0650 „Задбалансови пасиви“.

7. Получени целеви субсидии от централния бюджет за капиталови разходи на стойност 403 945 лв. правилно отразени в отчета за касово изпълнение на бюджета, отчетна група „Бюджет“ по подпараграф 31-13 „Получени от общини целеви субсидии от ЦБ за капиталови разходи“, не са осчетоводени по сметка 7511 „Касови трансфери от/за централния бюджет“.²³

Не са спазени разпоредбите на чл. 26, ал. 1, т. 4 от Закона за счетоводството.

С размера на неправилното отчитане от 403 945 лв. е занижен шифър 0681 „Касови трансфери между бюджетни организации (нето)“ от Отчета за приходите и разходите в отчетна група „Бюджет“.

8. Ангажимент за разход по проект „Красива България“ по договор за строително-монтажни работи на СУ „Христо Смирненски“, с. Крушари на стойност

²¹ Одитно доказателство №№ 02 и 28

²² Одитно доказателство №№ 02, 29 и 31

²³ Одитно доказателство №№ 02 и 30

173 393 лв., по който задължението за плащане е на Министерство на труда и социалната политика е осчетоводен без основание по кредита на сметка 9200 "Поети ангажменти за разходи - наличности" в отчетна група „Бюджет“.²⁴

Не са спазени изискванията на чл. 24, ал. 1 от Закона за счетоводството.

С размера на неправилното отчитане от 173 393 лв. е завишен шифър 0650 „Задбалансови пасиви“ от пасива на Баланса.

9. С Решение на Общински съвет и заповед на министъра на образованието и науката през 2017 г. е закрит ВРБ – ОУ „Васил Левски“, с. Телериг. Към 31.12.2021 г. в оборотната ведомост на закрития разпоредител са налични салда по сметка 1001 "Разполагаем капитал" и сметка 1101 „Акумулирано изменение на нетните активи“, в размер на 128 000 лв.²⁵

Не са спазени указанията на министъра на финансите по приключване на сметките за капитала дадени в т. 59.7 от ДДС № 20 от 2004 г.

С неправилното отчитане в размер на 128 000 лв. са завишени шифри 0401 "Разполагаем капитал" и 0402 "Акумулирано изменение на нетните активи от минали години" от пасива на Баланса.

10. През 2021 г., авансово платени суми за наем на земеделска земя, отнасящи се за следващ отчетен период, в размер на 156 640 лв. са осчетоводени неправилно по кредита на сметка 7123 „Приходи от наеми на земя“, вместо по кредита на сметка 4120 „Задължения по аванси към клиенти от страната“.²⁶

Не е спазен чл.24, ал.2 от Закона за счетоводство за вярно и честно представяне на ефектите от операцията и т. 103 от ДДС № 14 от 2013 г., относно отчитане на авансово получени суми.

Със сумата на неправилното отчитане е завишен шифър 0403 „Изменение на нетните активи за периода“ и занижен шифър 0523 „Получени аванси“ от пасива на Баланса и е завишен шифър 0715 „Приходи от наеми“ от Отчета за приходи и разходи в отчетна група „Бюджет“.

11. Погасителни вноски за 2022 г. по договор за инвестиционен банков кредит от „Инвестбанк“ АД на стойност 48 640 лв. към края на годината (преди приключвателните операции) не са прехвърлени в краткосрочно задължение по кредита на сметка 1625 „Текущ дял по дългосрочни заеми от банки в страната“ в кореспонденция със сметка 1623 „Дългосрочни заеми от банки в страната“.²⁷

Не са спазени изискванията на чл. 24, ал. 1 от Закона за счетоводството.

С размера на неправилното отчитане в размер на 48 640 лв. е занижен шифър 0521 "Краткосрочни задължения по заеми и емисии на ценни книжа" и завишен шифър 0512 "Дългосрочни задължения по получени заеми" от пасива на Баланса.

Бюджетното салдо по бюджета на община Крушари през последните три години е отрицателна величина за всяка една от трите години: за 2019 г. (– 454 405 лв.), за 2020 г. (– 1 773 907 лв.) и за 2021 г. (– 187 580 лв.).²⁸

Не са спазени разпоредбите на чл. 30, във връзка с чл. 130а, ал. 1, т. 5 от Закона за публичните финанси, относно средносрочната цел за балансираност на бюджетното салдо по бюджета на общината и недопускането му да е отрицателна величина за всяка една от последните три години, и във връзка с § 2 от

²⁴ Одитно доказателство №№ 02 и 32

²⁵ Одитно доказателство №№ 02 и 33

²⁶ Одитно доказателство №№ 02 и 40

²⁷ Одитно доказателство №№ 02 и 29

²⁸ Одитно доказателство №№ 02 и 03

Допълнителните разпоредби на Закона за публичните финанси, което се счита за нарушение на бюджетната дисциплина.

Сметната палата извърши одита в съответствие със Закона за Сметната палата и МСВОИ (1003-1810). Отговорностите на Сметната палата съгласно МСВОИ (1003-1810) са описани допълнително в раздела *Отговорности на Сметната палата за одита на консолидирания финансов отчет* от настоящия доклад. Сметната палата е независима от община Крушари в съответствие с *Етичния кодекс на Сметната палата*, като тя изпълни и своите други етични отговорности в съответствие с този кодекс. Сметната палата счита, че получените одитни доказателства са достатъчни и уместни, за да осигурят база за изразяване на отрицателно мнение.

Други въпроси – неодитирани предходни периоди

Съответстващите данни за предходния отчетен период, включени в консолидирания финансов отчет на община Крушари за текущия период, не са одитирани. Не се изисква този друг въпрос да бъде представен или оповестен в консолидирания финансов отчет.

Правно основание за извършване на одита

Сметната палата извърши одита на основание чл. 54 от Закона за Сметната палата, Програмата за одитната дейност на Сметната палата на Република България за 2022 г. и в изпълнение на Заповед № ОД-01-03-039 от 01.06.2022 г. на Горица Грънчарова-Кожарева, заместник-председател на Сметната палата.

Отговорности на ръководството за консолидирания финансов отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този консолидиран финансов отчет в съответствие с приложимата обща рамка за финансово отчитане в публичния сектор, която се състои от стандартите, указанията и сметкоплана по чл. 164, ал. 1 и 3 от Закона за публичните финанси, и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определи, че е необходима, за да даде възможност за изготвянето на консолидирани финансови отчети, които да не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на консолидирания финансов отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на бюджетната организация да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен когато бюджетната организация ще бъде закрыта или нейната дейност ще бъде преустановена.

Отговорности на Сметната палата за одита на консолидирания финансов отчет

Целите на Сметната палата са да получи разумна степен на сигурност относно това дали консолидираният финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издаде одитен доклад, който да включва одитно мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че финансов одит, извършен в

съответствие с МСВОИ (1003-1810), винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилните отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, ще окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този консолидиран финансов отчет.

Като част от финансовия одит в съответствие с МСВОИ (1003-1810), Сметната палата използва професионална преценка и запазва професионален скептицизъм по време на целия одит. Сметната палата също така:

- идентифицира и оценява рисковете от съществени неправилни отчитания в консолидирания финансов отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработва и изпълнява одитни процедури в отговор на тези рискове и получава одитни доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за изразяване на одитно мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.

- получава разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработи одитни процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на бюджетната организация.

- оценява уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.

- достига до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одитни доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на бюджетната организация да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако Сметната палата достигне до заключение, че е налице съществена несигурност, от нея се изисква да привлече внимание в одитния си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания в консолидирания финансов отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да изрази модифицирано мнение. Заключенията на Сметната палата се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одитния доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина бюджетната организация да преустанови функционирането си като действащо предприятие.

- оценява цялостното представяне, структура и съдържание на консолидирания финансов отчет, включително оповестяванията, и дали консолидираният финансов отчет представя стоящите в основата операции и събития по начин, който постига вярно и честно представяне.

Сметната палата комуникира с ръководството наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на финансовия одит и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които са идентифицирани по време на извършвания финансов одит.

Закона за финансовото управление и контрол в публичния сектор, както и на раздел VII „Документиране на процеса по управление на риска“ от Стратегията за управление на риска на община Крушари.

3. Прилаганата в община Крушари Счетоводна политика, както и разработената през 2017 г. Амортизационна политика не са утвърдени от кмета на общината.

Амортизационната политика не е изчерпателна и не съдържа изискуемата с нормативните актове информация, както следва:³¹

3.1. Не е утвърден период и начин на документиране на периодичния преглед, с който се преразглежда оценката за полезния срок на годност на НДА, съгласно изискванията на т.7.2 от СС 4 „Отчитане на амортизациите“;

3.2. Не е определен подход при определянето на срока на годност на придобити нови амортизируемите активи, съгласно р. VI от ДДС № 05 от 2016 г. във връзка с т.7.1.-7.3 от СС 4 „Отчитане на амортизациите“;

3.3. Не е определен подход при определянето на остатъчната стойност на придобити нови амортизируемите активи, съгласно р. VI и IX от ДДС № 05 от 2016 г. във връзка с т.7.1.-7.3 от СС 4 „Отчитане на амортизациите“;

3.4. Не е определена степен на значителност за остатъчната стойност в абсолютна сума или процент от отчетната му стойност, съгласно р. IX от ДДС № 05 от 2016 г. във връзка с т. 4.2 от СС 4 „Отчитане на амортизациите“;

3.5. Не е определено дали за амортизируеми активи с първоначална отчетна стойност до 1500 лв. (включително) да се амортизират за две години, независимо, че очакваният реален срок на годност на съответния актив е по-голям, съгласно т. 30 от ДДС № 05 от 2016 г.;

3.6. Не е определено дали за всички амортизируеми активи, придобити/въведени в употреба през последното тримесечие на финансовата година да се възприеме подход на начисляване на амортизация, считано от месец януари на следващата година, съгласно т. 38 от ДДС № 05 от 2016 г.

Контролните дейности в община Крушари не са прилагани непрекъснато и последователно и не са минимизирали риска от допускане на отклонения, които са съществени поотделно и всеобхватни по отношение на финансовия отчет.

В подкрепа на констатациите са събрани 40 броя одитни доказателства, които заедно с работните документи, отразяващи отделните етапи на одитния процес, се намират в Сметната палата. При необходимост можете да се запознаете с тяхното съдържание на адрес: гр. Добрич, пл. „Свобода“ № 5, ет. 5, ИРМ – Добрич.

Настоящият одитен доклад е приет на основание чл. 54, ал. 14 от Закона за Сметната палата, с Решение № 253 от 10.08.2022 г. на Сметната палата и е изготвен в два еднообразни екземпляра, един за община Крушари и един за Сметната палата.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ
НА СМЕТНАТА ПАЛАТА:.....**
(Цветан Цветков)

³¹ Одитно доказателство №№ 02, 09-11

27	Писмо искане информация, отговор от одитираната организация, ведомост по аналитични партии, оборотна ведомост за сметки 2010 „Прилежащи към сгради и съоръжения земи“, 2071 „Незавършено строителство, производство и основен ремонт“ и 2202 „Инфраструктурни обекти“	9
28	Журнал на счетоводните записвания на сметка 6076 „Основен ремонт на инфраструктурни обекти чрез външни доставки“, протоколи за СМР, договори, заявки, искания, фактури, платежни нареждания, банкови извлечения, акт за въвеждане в експлоатация	146
29	Договор за учредяване на особен залог и договор за инвестиционен банков заем	11
30	Извлечение по аналитични партии на сметка 5013 „Текущи банкови сметки в левове“, заявки за зареждане на лимити от целеви субсидии, писма, банкови извлечения	14
31	Ведомост по аналитични партии на сметка 1623 „Дългосрочни заеми от банки в страната“, искане за ползване на суми от кредит, банкови извлечения	7
32	Извлечение по аналитични партии на сметка 9200 „Поети ангажменти за разходи – наличности“ договор, споразумение, количествена сметка СМР	16
33	Оборотна ведомост на ОУ „Васил Левски“, с. Телериг, Протокол от заседание на Общински съвет община Крушари, Заповед на Министъра на образованието и науката	4
34	АОС за административни сгради, инвентарни книги на сметка 2031 „Административни сгради“	76
35	Писмо до организацията за извършване на инвентаризация по сметка 2051 „Леки автомобили“ и 2059 „Други транспортни средства“, Констативен протокол, инвентаризационни описи и сравнителни ведомости, декларация МОЛ, свидетелства за регистрация на МПС	91
36	Журнали на счетоводни записвания за сметка 4020 „Доставчици по аванси“, фактури, платежни нареждания, договори	233
37	Актове за общинска собственост на поземлени имоти	167
38	Първични документи (договори, заявки, искания, СМР, фактури, платежни нареждания, актове за въвеждане в експлоатация) на пет обекта: Аварийно и неотложно изграждане на подпорна стена и възстановяване на ограда и вертикална планировка на СУ „Христо Смирненски“ с.Крушари, Общински път Бакалово-Зимница, Улици ПМС 348, Общински път Димитрово-Габер, Улици Черно море и Изгрев	183
39	Оборотна ведомост на задбалансови сметки общинска администрация	1
40	Справка за неправилно осчетоводени приходи от наеми на земи, фактури, банкови извлечения, журнал на счетоводни сметки	134